

El cristianisme que vol la pau a Irlanda del Nord

Dij, 9/05/2019 per Catalunya Religió

(Lucia Montobbio-CR [English version below]) Aquest abril ha fet 21 anys de la signatura del l'acord de Divendres Sant ([Good Friday Agreement](#)). Un acord que va marcar el final d'un conflicte de més de 30 anys entre unionistes i republicans a Irlanda del Nord. També s'ha conegut com un conflicte entre catòlics i protestants.

L'aniversari ha estat marcat per la notícia de l'assassinat de la jove [periodista Lyra McKee](#). El 18 d'abril, Lyra va rebre trets durant una sèrie de disturbis a la ciutat de Derry/Londonderry. Un grup de dissidents republicans de la banda que va signar l'acord de pau el 1998 (l'IRA), s'ha atribuït l'atac.

Sovint, els conflictes tenen base en la repartició del poder, i aquesta no és una excepció. **Jaume Castan**, polític català que ha estat professor a la Queen's University de Belfast explica que "això no és un conflicte entre dues religions, entre dues branques del cristianisme, no és un conflicte entre catòlics i protestants, no és un conflicte on el camp de batalla sigui la doctrina, o sigui la reforma de Luter, o el diu el Sant Pare. Aquest és un conflicte polític, territorial, on com a molt, la qüestió religiosa juga un paper diferenciador entre les comunitats, però no és ni de lluny el pal de paller de què passa al Nord d'Irlanda. L'arrel del problema és territorial, polític, sobre si Irlanda del Nord ha de ser un territori britànic o ha de ser un territori que es reunifiqui amb la República d'Irlanda."

Així i tot, **Nuhel Sandal**, professora de Ciències polítiques a la Universitat d'Ohio, insisteix que hi ha aspectes religiosos que han de ser apuntats. "Els unionistes, a favor de continuar dintre del Regne Unit, són majoritàriament protestants; i els republicans, que voldrien ser annexats a la República d'Irlanda, són principalment catòlics".

De la violència a la pau

Peter Sheridan, director de Cooperation Ireland, institució que treballa per

reforçar els vincles entre les diverses comunitats després dels acords de pau, remarca l'impacte de l'assassinat de McKee en aquest context: "Que aquest fet esdevingués en Divendres Sant ha estat commovedor, significa un atac al procés de pau, donat que la majoria dels ciutadans de l'illa d'Irlanda donen suport a l'acord. Un dels punts principals d'aquest acord era i és acabar amb la violència i apostar per la política. Tots lamentem molt aquest fet, el denunciem, i així demostrem que el procés de pau triomfa."

Els líders de les quatre principals esglésies a nord Irlanda: Catòlica, Protestant-Església Presbiteriana, Protestant-Església d'Irlanda, Protestant-Methodista, s'han pronunciat en contra d'aquest acte i confirmen que continuaran treballant per a una positiva transformació del conflicte com han fet al llarg de la història.

Sandal explica que quan els aldarulls (*The Troubles*) van començar, a finals dels anys 60, els líders religiosos van negar inicialment que les religions tenien a veure amb les tensions, i van dubtar en pronunciar-se d'una manera o l'altra. Però després de discursos incendiàries per part d'alguns polítics, els líders de les principals esglésies van començar a ser més actius i a pronunciar-se, van organitzar tallers i manifestacions conjuntes, i a fer manifestes les denúncies cap a la violència. Castan recorda: "Molts pastors i capellans a Belfast van jugar un paper important en relació a prevenir que persones joves s'iniciessin a grups armats, és a dir, que tant l'església catòlica com les diferents ramificacions de protestants, durant el conflicte, sobretot del 65 al 98, van jugar un rol en pro de la no-violència. També, molts capellans catòlics, van jugar un paper important en manifestacions sobre els drets civils als anys 60."

La visió dels líders religiosos

La incidència dels líders religiosos encara és clau avui. Així ens ho expliquen a Catalunya Religió dos dels líders religiosos de Derry/Londonderry: **Donal McKeown**, bisbe catòlic, i **Ken Good**, bisbe protestant - Església d'Irlanda, després de la mort de la periodista Lyra McKee.

Els líders religiosos tenen un rol rellevant a Irlanda del Nord en el moment de guiar els que fan política i d'establir una estructura comuna de ciutadania que sigui resilient davant de fets com l'assassinat de Lyra McKee, o qualsevol crisi de governança com ara el Brexit.

-Es pot dir que els líders religiosos d'Irlanda del Nord han estat transformadors del conflicte?

-K.G (Protestant): Alguns líders religiosos han treballat i encara treballen de valent per la construcció de pau entre comunitats, altres no tant. Històricament, alguns caps d'església han estat acusats de contribuir a crear més divisió i, fins i tot, en un nombre petit de casos, de potenciar el conflicte. Potser per a mi, l'exemple més clar que els líders d'església poden transformar el conflicte és el del difunt doctor Ian Paisley, qui va dirigir l'Església Presbiteriana Lliure durant molts anys. Cap al final dels seus dies, es va convertir en Primer Ministre d'Irlanda del Nord, i es va asseure al govern amb l'ex comandant de l'IRA i el negociador en cap del Sinn Féin, el difunt Martin McGuinness, llavors el primer ministre adjunt.

-D.M (Catòlic): Els líders de l'església han estat considerats durant molt temps com a canals de comunicació tranquils. De fet, fa uns 15 anys, alguns líders

superiors van passar per un procés formatiu anomenat "Partners in Transformation" liderat per les Escoles d'ecumenisme irlandès. A Derry, des dels temps dels bisbes Edward Daly i James Mehaffey a la dècada dels vuitanta, la confiança de l'Església ha estat liderada pels líders de les esglésies locals que treballen junts en l'acció social.

-Què és el que fan els líders religiosos a Derry/Londonderry?

-K.G: Els líders de les quatre principals esglésies d'Irlanda ens hem tornat més visibles en els nostres esforços per promoure la pau i donar exemple a la resta de la comunitat. Amb Donal McKeown, hi treballem molt estretament per viure la nostra herència cristiana compartida. Gaudim d'una amistat fantàstica i intentem demostrar que, com a cristians, tenim molt més en comú que no camí que ens divideix. Això, de vegades pot suposar un missatge difícil a Irlanda del Nord, però fem tot el possible. Quan s'ha produït violència a la nostra comunitat, publiquem declaracions conjuntes o visitem les famílies de les víctimes. Amb tota la humilitat, m'agradaria dir que crec que podria ser millor per a la nostra societat que els líders religiosos parlessin més i els polítics parlessin menys.

-D.M: Els líders de les esglésies ens trobem molt més que els líders polítics. De fet, el setembre passat, els quatre principals líders de l'església a Irlanda del Nord, van convocar una reunió convidant els principals líders dels partits polítics. Tots van assistir-hi. Un d'ells va admetre que no havien estat junts durant vuit mesos i que no haurien estat junts si no fos per l'església.

-Què penseu sobre la mort de Lyra McKee?

-D.M: L'assassinat d'aquesta periodista és part d'un panorama més ampli. S'ha d'entendre com a una part d'un tot. Hi ha molta alienació per part de molts joves a causa de la violència, la manca d'ocupació, l'addicció. El suïcidi està molt estès i és un signe de nihilisme, i també hi ha una llarga tradició d'atacar les autoritats cíviques com una manera de desfer-se de la ira. Com a líder i pastor religiós vull acompanyar les persones quan han patit fets traumàtics. També vull condemnar els que creuen que la violència resoldrà qualsevol cosa i estaré a punt per reunir-me amb ells per parlar-ne. I finalment, vull assegurar-me que els joves alienats no són simplement condemnats, acomiadats o demonitzats, han d'incloure's en la societat, en qualsevol futur compartit.

-K.G: He parlat en veu alta i constant - igual que altres líders religiosos - contra la violència, com ara l'atac "New IRA" que va causar l'assassinat de Lyra McKee. Després de l'assassinat de Lyra, vaig demanar a la Nova IRA que es dissolgués (va ser una crida repetida pel cap de comandament adjunt). Jo estava indignat per l'assassinat. Els responsables afirmen ser llibertadors de la comunitat; en realitat, però, són els seus opressors. Vaig instar a la comunitat a girar l'esquena als homes de violència. I vaig fer una crida als que hi havia darrere de l'atac per reconèixer la futilitat del que estaven fent i acabar amb la seva violència. Val la pena assenyalar que després del recent i tràgic assassinat de la periodista Lyra McKee pel grup de dissidents, la seva família (d'origen catòlic) va triar la catedral de Saint Anne a Belfast (que pertany a la branca Església d'Irlanda) pel seu servei funerari perquè la consideraven com un espai compartit. I el servei va ser dut a terme conjuntament per un ministre de l'Església d'Irlanda i un sacerdot catòlic.

-Com de visibles sou els líders religiosos avui?

-K.G: Els líders religiosos han esdevingut més visibles en els últims temps: crec que això és especialment cert per als líders catòlics i de l'Església d'Irlanda, posant en relleu els arquebisbes d'Armagh, el Reverend Eamon Martin i el doctor Reverend Richard Clarke. No ens amaguem de les nostres diferències teològiques, que existeixen entre les nostres esglésies, però aquestes diferències no ens impedeixen treballar junts i establir bones relacions.

I, com ja he dit, els líders de les esglésies locals a Derry/Londonderry són molt "visibles". Per exemple, el divendres sant vaig participar en una passejada pública amb el bisbe Donal McKeown, el reverend Colin McKibben (església presbiteriana) i el reverend Richard Johnston (església metodista). Tots ens vam reunir amb el comandant adjunt del PSNI (cos policial) i altres líders cívics després de l'assassinat de la periodista Lyra McKee. Tots vam signar el llibre de condolença obert per l'alcalde. El bisbe McKeown i jo vam assistir a una vigília per pregar per Lyra McKee, juntament amb els líders dels cinc principals partits polítics.

-D.M: El que fem els líders religiosos per reforçar els vincles entre nosaltres és actuar sempre que podem junts i en públic, i parlem plegats de manera no partidària. Ens fem visibles.

-K.G: És molt important que es vegi que estem junts, no hi ha res d'artificial ni de superficial sobre les nostres accions o les nostres relacions. Els nostres actes són càlids, genuïns, sincers, i esperem que donin un exemple positiu de bones relacions amb la comunitat en general.

-Com pot afectar el Brexit les múltiples iniciatives i associacions comunitàries?

-D.M: La situació del Brexit es veu com una gran amenaça per a la vida econòmica i les esperances d'aquesta ciutat i comunitat. S'ha oposat per persones de totes les divisions polítiques i històriques.

-K.G: Com a bisbe de Derry i de Raphoe, la meva diòcesi se situa a cavall entre la frontera: part d'ella és a Irlanda del Nord (la diòcesi de Derry) i part d'ella és a la República d'Irlanda (diòcesi de Raphoe). Ja hem tingut una frontera dura, especialment durant el període de conflicte, però s'havia convertit pràcticament en invisible des de la signatura de l'acord del divendres sant. Com a bisbe, potser no m'hauria de pronunciar sobre els mèrits o els desmèrits del Brexit, però em preocupa la repercussió que pot tenir sobre les comunitats si ens dirigim a una situació d'absència d'un Brexit acordat, és a dir, si acabem amb un Brexit dur.

-Què estan fent els líders religiosos per reforçar el vincle entre les comunitats?

-K.G: En primer lloc, prefereixo pensar en nosaltres com una comunitat, en lloc de com a diverses comunitats diferents. Sí, tenim diferències: hi ha diferències fins i tot dins de les famílies, però som una comunitat. En la seva major part, els líders religiosos estem fent el que hem de fer: nosaltres prediquem l'evangeli de Crist. Jesús ens va ensenyar a estimar-nos els uns als altres; ens va dir que tractéssim els altres de la manera que volíem que ens tractessin; ens va dir que perdonéssim als nostres enemics. L'ensenyament de Jesús era absolutament inequívoc. Així doncs, volem escoltar les paraules de Jesús; compartir el seu ensenyament; i difondre la Bona Notícia.

ENGLISH VERSION

Christianity that wants peace in Northern Ireland

This April marks the 21st anniversary of the signing of the Good Friday Agreement. An agreement that meant the end of a conflict of more than 30 years between Unionists and Republicans of Northern Ireland. It has also been recognized as a conflict between Catholics and Protestants.

The anniversary arrived with the news of the murder of a young journalist called Lyra McKee. On April 18, Lyra was shot during a series of riots in the city of Derry / Londonderry. A group of Republican dissidents, of the band that signed the 1998 peace agreement, claimed the responsibility of this attack.

Often, conflicts are based on the distribution of power, and this is no exception. **Jaume Castan**, a Catalan political scientist who has been a professor at Queen's University in Belfast, explains that "this is not a conflict between two religions, between two branches of Christianity, it is not a conflict between Catholics and Protestants, it is not a conflict where the field of battle is the doctrine, the reform of Luther, or whatever the Holy Father says. This is a political, territorial conflict, where, at best, the religious question plays a differentiating role among the communities, but it is not even remotely the reason for what happens in Northern Ireland. The root of the problem is territorial, political, about whether Northern Ireland has to be British territory, or must be a territory that is reunified with the Republic of Ireland. "

Even so, **Nuhel Sandal**, professor of Political Science at the University of Ohio, insists that there are religious aspects to be noticed. "Although the conflict was mainly ethnic-nationalist, there were significant religious overtones. The unionists, who favor the continuation of strong ties with England, are predominantly Protestant, and the nationalists, who want to have closer connections to the Republic of Ireland, are mainly Catholic."

From violence to peace

Peter Sheridan, director of Cooperation Ireland, an institution that works to reinforce the bonds between different communities after the peace agreements, underlines the impact of McKee's murder in this context: "The fact that it came on Good Friday was poignant in that the Real IRA see the GFA as a failed Accord. It was an attack on the Peace Process given that the vast majority of people on the island of Ireland supported the Good Friday Agreement in a referendum. The key to that agreement was the ending of violence for political means. Interestingly, I think that if there was any good news to come out of the murder it was that Lyra's death has actually profoundly strengthened the quest for peace. The murder because of the revulsion in the community showed that the Peace Process triumphed."

The leaders of the four main churches in Northern Ireland: Catholic, Protestant-Presbyterian, Protestant-Church of Ireland, Protestant-Methodist, have spoken out against this act and confirm that they will continue to work for a positive transformation of the conflict as they have done throughout history

Sandal explains that when the Troubles started in the late 1960s, church leaders initially denied that religion had any role in the tensions, and they were hesitant to

get involved in one way or another. After Paisley's overt religious activism and incendiary messages, the leaders of the four main churches started to be more vocal and active. Throughout the Troubles, the leaders of the churches organized joint workshops and marches, denounced violence, and advised prominent politicians behind the scenes. Castan recalls: "Many pastors and priests in Belfast played an important role in preventing young people from starting in armed groups, that is, both the Catholic Church and the different branches of Protestants, during the conflict, especially from 65 to 98, played a role in favor of non-violence. Also, many Catholic priests played an important role in civil rights demonstrations in the 1960s. "

The point of view of religious leaders

The incidence of religious leaders is still key today. This is explained to Catalunya Religió two of the religious leaders of Derry / Londonderry: Donal McKeown, Catholic bishop, and Ken Good, Protestant (Church of Ireland) Bishop, after the death of the journalist Lyra McKee.

Religious leaders have a relevant role in Northern Ireland when it comes to guiding those who make politics and to establish a common structure of citizenship that is resilient in the face of events such as the murder of Lyra McKee, or any crisis of governance such as the Brexit.

Can it be said that the religious leaders of Northern Ireland have been transformers of the conflict?

-K.G.: Some religious leaders work very hard at peacebuilding, others perhaps not so hard. Historically, some church leaders have been accused of contributing to division and even, in a small number of cases, of stirring up trouble. One church leader, the late Dr. Ian Paisley (who led the Free Presbyterian Church for many years), was often criticised by members of the Roman Catholic community for his forthright views. Late in life, though, he became First Minister of Northern Ireland, sitting in government with a former IRA commander and Sinn Féin chief negotiator, the late Martin McGuinness (who was Deputy First Minister).

-D.M.: Church leaders have long been seen as quiet channels of communication. Indeed, about 15 years ago, a number of senior leaders here went through a training process called 'Partners in Transformation' led by the Irish Schools of Ecumenics. Here in Derry, since the time of Bishops Edward Daly and James Mehaffey in the 1980s, the Church Trusts has been led by local church leaders working together in social action.

What is it that religious leaders do in Derry / Londonderry?

-K.G.: Leaders of the four main churches in Ireland – my own, the Church of Ireland, included – have become more visible in their efforts to promote peace and to set an example to the rest of the community. Even at a local level, I work very closely with one of my Roman Catholic counterparts, Bishop Donal McKeown, to live out our shared Christian heritage. We enjoy a fantastic friendship, and we try to show that – as Christians – we have far more in common than divides us. That can sometimes be a difficult message to get across in Northern Ireland, but we do our best.

Occasionally, when violence has occurred in our community, we have issued joint

statements or visited victims together. I am not blind to the faults on the churches' side but, in all humility, I think it might be better for our society if religious leaders spoke out more and politicians spoke out less.

-D.M.: The leaders of the churches met much more than the political leaders. In fact, last September, the four main church leaders in NI called a meeting of the main political party leaders and all came - one admitting that they had not been together for 8 months and would not have been together had it not been for the church leaders' invitation.

What do you think about the death of Lyra McKee?

-D.M.: The murder of the journalist is part of a bigger picture. There is a lot of alienation on the part of many young people because of violence, lack of employment, addiction. Suicide is widespread and a sign of nihilism. There is a long tradition of attacking the civic authorities as a way to vent anger. As a religious leader and pastor I have to support people pastorally when they have been hurt, bereaved or traumatised, condemn those who believe that violence will solve anything - and be ready to meet with them, ensure that alienated young people are not simply condemned, dismissed or demonised. They have to be included in any shared future.

- K.G.: I have spoken out loudly and consistently - as have other religious leaders - against violence, such as the 'New IRA' attack which resulted in the murder of Lyra McKee. After Lyra murder, I called on the New IRA to disband (it was a call repeated by the Deputy Chief Constable). I was outraged by the killing. Those responsible claim to be liberators of the community; in reality, though, they are its oppressors. I urged the community to turn their backs on the men of violence. And I called on those behind the attack to recognise the futility of what they were doing and end their violence.

It is worth noting that after the recent and tragic murder of journalist Lyra McKee by the group of dissidents, her family (of Catholic origin) chose Saint Anne's Cathedral in Belfast (which belongs to the Church branch of Ireland) for her service funerary because they considered it as a shared space. And the service was officiated jointly by a minister of the Church of Ireland and a Catholic priest.

How visible are you religious leaders today?

-KG.: Religious leaders have become more visible of late - I think this is especially true of the Roman Catholic and Church of Ireland leaders, the Archbishops of Armagh, Most Reverend Eamon Martin and Most Reverend Doctor Richard Clarke. Neither seeks to hide the theological differences that exist between our churches, but those differences do not - and should not - stop us from working very closely together and modelling good relations.

And, as I have already mentioned, local church leaders in Derry-Londonderry are very 'visible'. For example, on Good Friday, I took part in a 'Walk of Witness' with Bishop Donal McKeown, Rev Colin McKibben (Presbyterian Church) and Rev Dr. Richard Johnston (Methodist Church). We all stood shoulder to shoulder with the PSNI's Deputy Chief Constable and other civic leaders after the murder of journalist Lyra McKee. We all signed the Book of Condolence which had been opened by the Mayor. Bishop McKeown and I attended a vigil for Ms. McKee,

along with leaders of the five main political parties.

- **D.M.:** What religious leaders do to strengthen ties is to act whenever we can together and in public, and we talk together in a non-party way. We become visible.

- **K.G.:** We do try very hard to be visible – sometimes it’s very important to be seen – but there’s nothing artificial or superficial about our actions or our relationships. They are warm, genuine, heartfelt, and I hope they set a positive example of good relations to the community at large.

How can Brexit affect multiple initiatives and community associations?

D.M.: The threat of Brexit is seen as a major threat to the economic life and hopes of this city and community. It has been opposed by people from across the political and historical divides.

K.G.: As Bishop of Derry and Raphoe, my diocese straddles the border – part of it is in Northern Ireland (the Diocese of Derry) and part of it is in the Republic of Ireland (the Diocese of Raphoe). We have had a hard border before – especially during ‘the Troubles’ (the period of conflict) – but it has largely become virtually invisible since the signing of the Good Friday Agreement in 1998, since when violence has been far less common. I am enormously concerned about the implications of a hard or ‘No Deal’ Brexit for our peace process.

Specifically, what are religious leaders doing to strengthen the link between communities?

K.G.: First of all, I prefer to think of us as one community, rather than as several distinct communities. Yes, we do have differences – there are differences even within families – but we are one community. For the most part, we [religious leaders] are doing what Christian leaders should be doing: we are preaching Christ’s gospel. Jesus taught us to love one another; he told us to treat others the way we wanted them to treat us; he told us to forgive our enemies. Jesus’ teaching was quite unambiguous. So, we heed Jesus’ words; we share his teaching; we spread the Good News.